

'Ik ben een leugen'

ANONIEM DONORSCHAP ONDER VUUR

donderdag 20 december 2012, 03u00

Auteur: Van onze redactrice Veerle Beel

BRUSSEL - Moet anoniem donorschap van zaadcellen verboden worden, omdat donorkinderen dat vragen? N-VA en SP.A willen een discrete registratie van donoren, CD&V en Open VLD niet. Drie jonge vrouwen vertellen vanavond in de uitzending hoe ontzet ze waren toen ze ontdekten dat ze verwekt zijn met donorsperma. Hun ouders hadden dat twintig jaar en langer verzwegen, onder meer op advies van de artsen. 'Want het was toch maar een zaadje.'

Nu ze zelf volwassen zijn, denken die donorkinderen daar helemaal anders over. Ze zijn niet op zoek naar een nieuwe vader, want ze hebben er al een. Ze willen de man leren kennen van wie ze genetisch afstammen. 'Tot mijn 27ste dacht ik dat ik wist wie ik ben. Maar ik ben een leugen.'

N-VA-senatrice Elke Sleurs, van beroep gynaecologe, wil daar iets aan doen. 'We moeten deze kwestie regelen zoals het discreet bevallen. Daarvoor hebben we al een wetsvoorstel ingediend. In het ene geval wil de moeder anoniem blijven. In het andere de vader. Maar het kind heeft recht op informatie over zijn afstamming. Dat zegt ook het Kinderrechtenverdrag. Onze huidige regeling in verband met anoniem doneren is in strijd met dat verdrag.'

Sleurs pleit dus voor een discrete registratie van informatie over de

donor, bij een onafhankelijke instantie. Op te vragen door het kind als het volwassen is, en alleen vrij te geven als de donor ook wil. Er zou een onderscheid kunnen worden gemaakt tussen anonieme informatie over fysieke en medische kenmerken en informatie over de identiteit. Financiële kwesties zoals erfenissen en alimentatie zouden worden uitgesloten.

SP.A-senatrice Maya Detiège, die het voorstel over discreet bevallen mee indiende, treedt die visie bij. Maar ze plaatst toch een kanttekening: 'We zouden best even navragen bij de anonieme donoren van vandaag of ze bereid zijn om zich discreet te laten registreren. Als ze hierdoor afgeschrikt worden, moeten we het toch maar niet doen.'

Ondanks de dwingende vraag van de donorkinderen? Detiège: 'Ik ben zelf opgegroeid zonder vader. Ik denk dat ik weet wat ze voelen. Soms is het voldoende om te weten dat je informatie kunt opvragen. Vaak is anonieme informatie genoeg. Zodat je kunt antwoorden op de vraag die dokters zo vaak stellen: zit dat in de familie?'

Bij CD&V en Open VLD is geen bereidheid om aan de wet te sleutelen, omdat dat alleen maar donoren zou afschrikken. Volgens professor Thomas D'Hooghe, diensthoofd fertiliteit aan het UZ Leuven, is er nu al een tekort. En in Nederland, waar het anonieme donorschap is opgeheven, is het aantal donoren enorm teruggelopen. 'We schieten niets op met een wet als die alles stillegt.'

'De wet heeft te veel de neiging om alleen de belangen van kinderen voorop te stellen. Terwijl er ook andere belanghebbenden zijn in deze complexe materie.'

Nederlanders naar België

Dat wensouders uit Nederland nu de grens oversteken om in België geholpen te worden, sterkt D'Hooghe in de overtuiging dat zij liever geen bekende donor hebben. 'Sociaal werkers in Nederland zetten ouders onder druk om voor een bekende donor te kiezen. Maar wensouders doen het niet, of toch veel minder vaak dan men zou willen.'

Toch vindt ook hij dat niet-identificeerbare informatie wel registreerbaar is. En verder is hij er gerust op: 'We publiceren binnenkort onderzoek over het welbevinden van donorkinderen. Het gaat goed met hen. Ook als ouders hen niet vertellen hoe ze verwekt zijn.'